

Aqua Spiegel

Maandblad van vivariumvereniging

De Natuur In Huis

*Alphen aan den Rijn
Opgericht 24 november 1936*

November 2011

Ons leveringsprogramma:

Breek- en zeefinstallaties

Bouw- en sloopafvalsorteerinstallaties

Slijtvast gietwerk, zoals slaglijsten, breekplaten, mantels en kegels,
bekledingsplaten en onderdelen voor beton- en asvaltmengers

Kunstof- en rubberzeefdekken, zeefgaas en zeefplaten

Transportbanden, draagrollen, trogstellen, aandrijf- en spanrollen

Zeefmachines e trommelzeven

Meng- en doseerinstallaties

Eenvoudige en doeltreffende stofbestrijding

Magneetbanden en vangblokken.

Weegsystemen, zoals weegbruggen, bandwegers en weegsystemen voor
shovels

2404 CM	Technisch Handelsbureau Laverman b.v.	
2400 AG	Distributieweg 31	Tel. 0172 47 51 53
	Postbus 250	Fax 0172 47 65 04
	Alphen aan den Rijn	

Wat leest u in deze "Aqua Spiegel"?

Wat komen gaat	6
8 november: Hans en zijn nieuwe bak	7
Bijzalmen	7
Zomaar	11
Wat was . . . de jubileumlezing van de heer Tomey	13
Vraag en aanbod	13
Bewustzijn en pijn	14

ROLECO
Alphen a/d Rijn

PARKET

PARKETMEESTER®

A. v. Leeuwenhoekweg 11-13
2408 AL Alphen a/d Rijn

Uw specialist in:

<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Traditionele parketvloeren</i> ■ <i>Lamelvloeren</i> ■ <i>Massieve vloerdelen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Laminaatvloeren</i> ■ <i>Schuren/Lakken/Oliën</i> ■ <i>Restauratie en Onderhoud</i>
--	--

0172-43 66 53

[www.parketmeester .nl](http://www.parketmeester.nl)

Zee- en zoetwater

Een mooi aquarium vraagt om Velda!

Wireless Pond Thermometer

temperatuurcontrole op afstand

Aqua Silenta

de ideale zuurstofbron

Aqua Bacteri-All

voor de perfecte start

The experts in aquarium biology

Velda BV, The Netherlands
www.velda.com info@velda.com

velda

Colofon:

"DE NATUUR IN HUIS"

VERENIGING VOOR ALPHEN AAN DEN RIJN EN OMSTREKEN.

Aangesloten bij de Nederlandse Bond 'AQUA TERRA' (NBAT).

BESTUUR:

Voorzitter: **Jaap Liefding**, Buitenhoflaan 36, 2353 MB, Leiderdorp
Tel.: 071-5899944, voorzitter@denatuurinhuis.nl

Secretaris: **Hans Kiers**, Voorweg 56, 2391 AE, Hazerswoude-dorp
dekiersjes2@hetnet.nl of
secretaris@denatuurinhuis.nl

Penningmeester: **Pieter van Tol**, Morgen 22, 2408 RL, Alphen aan den Rijn
Tel.: 0172-426451, Mirjam35@casema.nl of
penningmeester@denatuurinhuis.nl

Bibliothecaris: **Cees Plomp**, Brabantstraat 168, 2408 GD, Alphen aan den Rijn
Tel.: 0172- 492011, ceesrietplomp@casema.nl

Commissaris: **Vacature**

CLUBAVOND: Elke 2e en 4e dinsdagavond 20.00 uur in activiteitencentrum
"Westerhove", Anna van Burenlaan 147, 2404 GB, Alphen a/d Rijn

CONTRIBUTIE: € 54,00 per jaar voor A-leden vanaf 18 jaar,
€ 29,00 per jaar voor leden onder 18 jaar,
€ 23,00 per jaar voor B-leden en
€ 18,00 per jaar voor huisgenootleden, bij vooruitbetaling te voldoen
op bankrekening ABN/AMRO nummer 5691.85734, t.n.v.
Penningmeester "De Natuur In Huis" te Alphen a/d Rijn.
Opzegtermijn lidmaatschap: Per jaar, minimaal 5 weken voor het
aflopen van het kalenderjaar.

Redactie Aqua Spiegel: Koen van Vliet (redactie@denatuurinhuis.nl)

De Savornin Lohmanlaan 5, 3445 VD, Woerden

Internet: <http://www.denatuurinhuis.nl> (webmaster@denatuurinhuis.nl)

E-mail: Zie adressen op de internetpagina of hierboven

Wat komen gaat . . .

De online agenda staat op: <http://bij.denatuurinhuus.nl>

11 januari	Nieuwjaarsinstuif of iets dergelijks
8 februari	Bart Laurens, Een grote bak gemakkelijker?
8 maart	Theo Verheij - "de mooiste 200 bakken uit japan"
12 maart	uitslag districtskeuring bij ons in Alphen
22 maart	eerste cursusavond
12 april	Leo Brand over hoe je een aquarium inricht
26 april	tweede cursusavond
10 mei	dhr Feenstra: Vijvers
14 juni	W. Heijns: Cichliden
Juli en augustus Vakantie	
13 september	AquaVeiling
11 oktober	W. Tomey met de "jubileumlezing"
25 oktober	uitje naar RUTO
5 november	huiskeuring door Bram Rozier
8 november	Verhaaltje van Hans over de opbouw van zijn nieuwe bak
22 november	Uitslag Huiskeuring in Westerhove
13 december	Jaarvergadering

8 november: Hans en zijn nieuwe bak

Na een jaar of 13 mijn oude aquarium gehad te hebben had ik het plan opgevat om een nieuwe aan te schaffen. Aangezien ik de maximale lengte aan wilde houden kwam ik op onlogische maten uit die in de reguliere handel niet makkelijk te krijgen is. Bijkomend probleem was dat ik dan zelf een kast moest gaan maken. Aangezien ik niet echt "handige Harry" ben was dat een hele uitdaging die ik wel aangegaan ben. Dinsdag avond 8 november ga ik aan de hand van foto's vertellen hoe ik mijn nieuwe aquarium heb opgebouwd en hoe de stand van zaken is tot het moment de huiskeuring van 5 november.

Hans

Bijzalmen

De Bijzalm wordt wel eens vergeleken met een vliegende vis en deze vergelijking is niet helemaal onterecht. Vliegende vissen vliegen echter niet zoals vogels dat doen, maar maken lange glijvluchten. De Bijzalm mag men met een gerust geweten een echte uitblinker in deze vaardigheid noemen. Maak kennis met een interessante aquariumbewoner.

De Bijzalm behoort tot de familie van de Gasteropelecidae, waarvan de leden een groot gebied bevolken: van de grens van Midden-Amerika tot de monding van de rivier de Parana. Een zeer bekende soort is *Gasteropelecus sternicla* (Zilverbijzalm). Maar andere bekende Bijzalmen zijn o.a. de *Carnegiella marthae* (Dwergbijzalm), de *C. strigata* (Gemarmerde bijzalm) en de *Gasteropelecus levis*.

Het hoge, zijdelings sterk samengedrukte lichaam heeft de vorm van een hakmes. De rug is recht en de borst en buik zijn vernauwd tot een kiel. Aan het robuuste schoudergedeelte zijn de machtige spieren van de borstvin bevestigd. Met snelle slagen van deze vinnen kunnen deze vissen zich half uit het water verheffen en enkele meters over het oppervlak glijden. Op die manier jagen ze vlak aan de oppervlakte en zijn daarbij vooral uit op insecten die overal op drijvende waterplanten zitten, maar voeden zich evenwel met stuifmeel. Opgeschrikt of belaagd door een rover kunnen ze echter geheel los van het water komen en niet alleen in een rechte lijn, maar ook met een vrij scherpe bocht uit het water opduiken en er overheen 'vliegen'. Deze kleine familie van vissen leeft in grote scholen. In het aquarium kan men ze het beste samen houden met andere rustige zalmsoorten. Gezien hun jachtwijze verlangen ze echter een zo groot mogelijke wateroppervlak. Ze prefereren betrekkelijk zacht water en een iets hogere temperatuur. Wat men zeker niet mag vergeten, is het aquarium goed af te sluiten. Het zou niet de eerste keer zijn dat een aquariumhouder 's morgens een of meerdere van dit prachtige diertje op de dekruiten aantreft!

In het aquarium kan men ze als voer levende insecten geven, bijvoorbeeld fruitvliegjes, kleine krekels en muggenlarven die kort voor het voeren uitgedroogd worden, zodat ze blijven drijven. Dat is noodzakelijk omdat deze vissen uitsluitend oppervlaktebewoners zijn (te herkennen aan de opwaarts gerichte mondopening) en naar voedsel dat naar de bodem is gezakt zullen ze niet meer omkijken. Mannetjes en vrouwtjes zijn bij Bijzalmen haast niet te onderscheiden. Alleen bij een paar soorten kan men, bij doorvallend licht, in de buikholte van de vrouwtjes de rijpe eitjes waarnemen. Een paar soorten uit de geslachten *Carnegiella* en *Gasteropelecus* hebben zich in gevangenschap zelfs al voortgeplant.

Van het geslacht *Carnegiella* vind ik persoonlijk de *C. strigata* of de Gemarmerde bijzalmen het meest interessant, vooral door de kleurtekeningen op de flanken. De grondkleur is geel tot groen of lichtviolet met afwisselende zilvergans. De rug is donker olijfgroen met een zeer donkere streep- en vlekkenkening. Van het kieuwdeksel tot de onderste helft van de staartwortel tekent zich een donkere lengtestreep af die aan de bovenzijde wordt begrensd door een zilverglanzende zone. Daaronder bevinden zich een drietal schuin naar voren lopende onregelmatige banden. Borst en buik zijn min of meer geel omzoomd. Alle vinnen zijn kleurloos en doorzichtig. Bij de fraaiere exemplaren kan aan de staartvinnen een lichte pigmentering voorkomen, waarin dan twee witachtige vlekken opvallen. Vooral de kleinere soorten uit het geslacht *Carnegiella* worden dikwijls ingevoerd. Deze soorten hebben geen vetvin. Ze komen uit de Amazone, de Rio Negro, de Orinoco en de zijrivieren van de Maranon. De meeste *Carnegiella*-soorten worden zelden groter dan 5 cm. De *Gasteropelecus*-soorten kunnen daarentegen een lengte tot 6½ cm bereiken. Voor het gezelschapsaquarium zijn de aantrekkelijkste de *C. strigata*, maar ook de *C. marthae* die kleiner is dan de soorten van de nauwverwante geslachten en zijn ook iets teerder, maar niet

zo teer dat ze niet geschikt zouden zijn. Bijzalmen kunt u rustig houden bij uw Discussen of Pterophyllums. Vermijd daarbij een overvloed aan drijfplanten. Beperk ook de wildgroei van bepaalde Vallisneria of de beruchte 'ajuzalm'. Voor men het weet, dekken ze het wateroppervlak af en dat is uiteraard funest voor de levenswijze van de aan de oppervlak wonende Bijzalm. Wie echter een beetje aandacht schenkt aan deze interessante en in mijn ogen prachtige visjes, zal er veel plezier aan beleven.

C. marthae marthae

Lengte: 3 cm Voer: levend (fruitvliegjes, bladluizen)
Temp.: 24-29° C pH: 6,5; KH: 5

C. levis

Lengte: 6 cm Voer: levend, vnl. fruitvliegjes en zoöplankton
Temp.: 26° C pH: 5,5-6,5; KH: <10

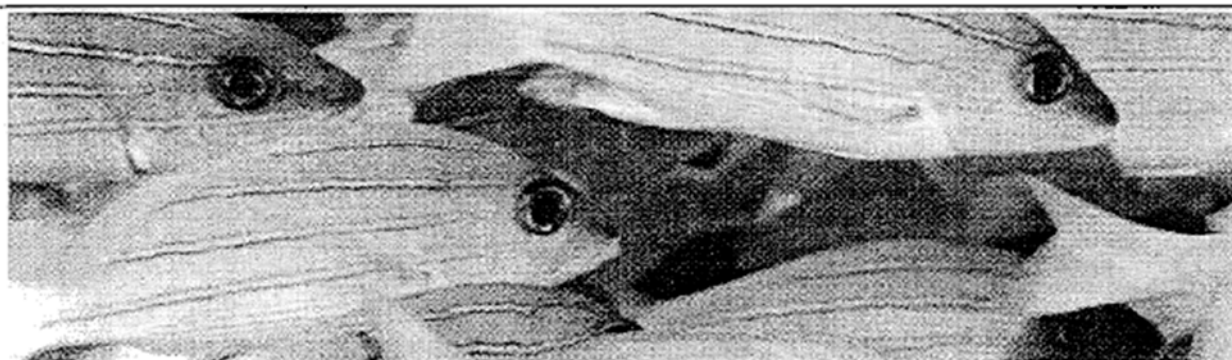
C. strigata

Lengte: 4 cm Voer: levend en gedroogde landinsecten
Temp.: 25° C pH: 5,5-6,5; KH: <10

C. sternicla

Lengte: 6,5 cm Voer: levend, kleine landinsecten, muggenlarven
Temp.: 26° C pH: 6,5-7; KH: <10

Uit: A.V. Xiphophorus Oss.

2000 m² vijver en aquariumcentrum

Vital Fish is groot geworden met de beste vijvervis. Daar komen nu aquariumvissen bij. Bij ons kunt u dus ook terecht voor uw tropische vissen, zoals de cichlide en discusvis, groepsvissen en, niet te vergeten, de bodemvis. Heeft u nog geen aquarium? Ook dan bent u bij ons aan het juiste adres.

Want naast de standaard aquaria en aquariummeubels, kunnen wij ze ook voor u op maat maken. Voor de aankleding hebben we een ruim assortiment aan waterplanten. En voor de inwendige vis: voer van diverse topmerken. Onze verkopers hebben veel ervaring opgedaan in de aquaristiek en willen hun ervaringen graag met u delen. Kom dus eens langs voor een gedegen advies en verbaas u over de onderwaterwereld van Vital Fish.

Onze openingstijden zijn: ma. 13.00 tot 18.00 uur,
di. t/m do. van 9.00 tot 18.00 uur, vrij. van 9.00 tot 21.00 uur.
za. van 9.00 tot 17.00 uur.

Van begin april tot eind augustus ook zondag open,
van 10.00 tot 16.30 uur

DEN HAM 23^A, 2771 WX BOSKOOP, TEL 0172-211074
FAX 0172-211674, E-mail JOB@VITALFISH.COM
WWW.VITALFISH.COM

Zomaar...

Heeft u een leuk verhaal, een spannende gebeurtenis meegemaakt of iets interessants gelezen, stuur dan deze copy voor de 15de van de maand naar de redactie onder het volgende adres:

Koen van Vliet
De Savornin Lohmanlaan 5
3445 VD, Woerden

Of makkelijker voor de redactie:
redactie@denatuurinhuis.nl

De Technische Adviescommissie van "De Natuur in Huis"

**Hebt u problemen in uw liefhebberij of
hebt u vragen waarop u geen antwoord kunt vinden?**

Raadpleeg dan de

Technische Advies Commissie

**DESKUNDIGE LEDEN ZULLEN U GAARNE VAN DIENST ZIJN MET HUN
ADVIES OP AL UW PROBLEMEN EN VRAGEN!**

NEEM VOOR ADVIES CONTACT OP MET:

Wim Zaal, Boterbloemweg 86, 2403 TT Alphen a/d Rijn Tel.: 0172-433015

Wat was . . . de jubileumlezing van de heer Tomey

In oktober hebben we een voordracht van de heer Tomey gehad. Hij is inmiddels 50 jaar keurmeester en nog veel langer lid van de NBAT. Hij heeft ontzettend veel ervaringen, waarvan hij een deel op het doek liet zien. Zoals bekend kan de heer Tomey veel en lang uitweiden, waardoor de avond goed gevuld was.

Heel veel mooie foto's, het is te zien dat dit een andere grote hobby van hem is. Als met al een gezellig avondje met relatief gezien veel bekijks tegenwoordig. Op naar de 60 jaar keurmeesterschap, dacht ik zo.

Koen.

Vraag en aanbod

U kunt in de Aqua Spiegel ook uw overbodige aquariumartikelen aanbieden of uw kreet om een bepaald plantje of visje hier plaatsen. Je weet nooit wat er van komt...

De volgende items zijn bij de redactie ontvangen:

-Geen-

Bewustzijn en pijn

Wetenschappelijk onderzoek heeft in de afgelopen decennia veel kennis en inzicht opgeleverd omtrent de mentale vermogens van vissen en hun vermogen om pijn en stress te ervaren. Zo zijn er tal van studies verschenen over het leervermogen en het geheugen van vissen. Die blijken in veel sterkere mate aanwezig te zijn dan men voorheen heeft aangenomen. Dat vissen slechts beschikken over een geheugen van twee seconden is een fabeltje. Hun lange termijn geheugen is goed ontwikkeld. Vissen hebben dat geheugen nodig om zich te kunnen oriënteren in hun leefomgeving, die een ingewikkelde structuur bezit door de vaak verspreide ligging van paai-, fourageer- en rustgebieden en van allerlei plekken waar zich predatoren bevinden.

Vissen beschikken verder over een goed ontwikkeld waarnemings- en leervermogen. Veel vissen leren zowel door eigen ervaring als door waarneming van gedrag van soortgenoten hoe ze predatoren kunnen herkennen, ontdekken en ontwijken. Uit het gedrag van soortgenoten kunnen zij niet alleen de ernst van gevaren afleiden, maar ook de vondst van prooidieren en fourageergebieden. Ze kunnen binnen een school de individuele vissen herkennen alsook het sociale prestige van hun soortgenoten beoordelen. Op grond van de huidige stand van de wetenschap concluderen wetenschappers dat het leervermogen van vissen opmerkelijk overeenkomt met dat van gewervelden op het land.

(Literatuur: Keven N. Laland, Culum Brown en Jens Krause, Learning in Fishes: from three-second memory to culture. FISH and FISHERIES 2003 nr. 4, p. 199-202; Culum Brown & N. Laland, Social learning in fishes: a review. FISH and FISHERIES 2003 nr. 4, p. 280-288).

650 m² aquarium- en vijverplezier

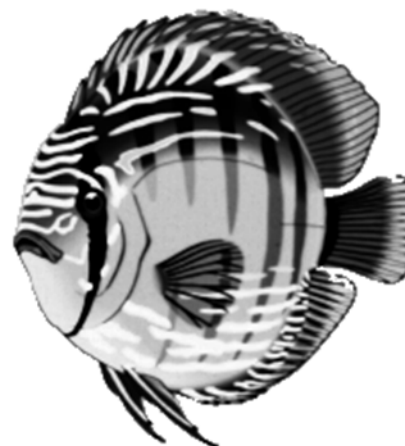
Verloop Aquariumspeciaalzaak biedt u een uitgebreid product-assortiment voor uw zoet- of zeewateraquarium. Wij zijn gevestigd in een groot en modern bedrijfspand in Hazerswoude.

Onze vijverafdeling is inmiddels naar een deur verder verhuisd. De ruime hal, gelegen op nummer 23 is een uitstekende locatie waar u alles kunt vinden voor uw vijver.

Neem eens een kijkje in een van onze winkels. De koffie staat voor u klaar en het is uw bezoek meer dan waard. Voor de kinderen is er een leuke speelhoek ingericht.

VERLOOP
aquariumspeciaalzaak

Engelandlaan 23-25
2391 PM Hazerswoude-Dorp
Int. Trade Center Boskoop
Telefoon: 0172-215569
Internet: www.aqua-verloop.nl

D R U K W E R K

Aan de heer/mevrouw:

 PETS&CO

Voor al uw
aquarium benodigdheden

Wij verkopen o.a. merken als
EHEIM-SERA-TETRA-HS AQUA en **JUWEL**,
Tropische vissen en waterplanten.

Naast de aquarium artikelen hebben we ook

Carnibest

ROYAL CANIN

Eukanuba
Extraordinary Nutrition

Premium Dog Food
Frank's
Pro Gold

Wilt u onze folder digitaal ontvangen?
Stuur dan een mailtje naar
buitencentrum@petsenco.com

Iedere donderdagavond

bezorgservice

Vanaf 25 euro gratis bezorgd